

Білик В.О.

здобувач кафедри економічної
безпеки НАВС

ГЕНЕЗА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ДСБЕЗ УКРАЇНИ

Досліджено та здійснено періодизацію генези становлення сучасної ДСБЕЗ України. Визначені особливості адміністративно-правового регулювання діяльності ДСБЕЗ у різні періоди її існування.

Ключові слова: Державна служба боротьби з економічною злочинністю, економічна злочинність, економічна безпека, адміністративно-правове регулювання, діяльність підрозділів ДСБЕЗ

Исследовано и осуществлена периодизация генезиса становления современной ГСБЭП Украины. Определены особенности административно-правового регулирования деятельности ГСБЭП в разные периоды ее существования.

Ключевые слова: Государственная служба борьбы с экономической преступностью, экономическая преступность, экономическая безопасность, административно-правовое регулирование, деятельность подразделений ГСБЭП

A study was carried out and was the genesis of the formation of modern periodization of the State Service of economic crime in Ukraine. Identified features of the administrative and legal regulation of SSCEC in different periods of its existence.

Keywords: The State Service combat economic crime, economic crime, economic security, administrative and legal regulation, the activity divisions of SSCEC

Постановка проблеми. Серед існуючого різноманіття сучасних проблем людства чи не найпріоритетніше місце посідає проблема боротьби з правопорушеннями в економічній сфері, адже від результатів її розв'язання залежить майбутнє економічної світової спільноти та її нащадків. Сьогодні з особливою гостротою постає проблема економічної безпеки та боротьби з економічними правопорушеннями, як в українському суспільстві, так і в глобальному масштабі. Глобальні економічні проблеми мають давню історію, а також складний соціально-економічний характер у зв'язку з тим, що їх виникнення пов'язане із діяльністю людства.

Одним з необхідних і найбільш дієвих інструментів регулювання співвідносин людини і економічної сфери є право. Генеза адміністративно-правового регулювання діяльності підрозділів ДСБЕЗ нерозривно пов'язана із передумовами виникнення та розвитку законодавства по боротьбі з економічними правопорушеннями. Отже, процес становлення та розвитку інституту адміністративно-правового регулювання діяльності підрозділів ДСБЕЗ має розглядатись у нерозривному зв'язку з розвитком адміністративного права. Тому доцільним є дослідження і відповідних історичних документів, які вказують на розвиток вказаного інституту та галузі права.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання генези адміністративно-правового регулювання діяльності підрозділів ДСБЕЗ досліджується в Україні вперше, хоча деякими авторами були досліджені окремі питання, пов'язані з історичним та організаційно-правовим розвитком ДСБЕЗ в різних аспектах представлені роботами таких авторів, як: В.І. Василичук, Б.О. Воронін, М.О. Гельфанд, Є.В. Горлов, А. Долгий, Я.Ю. Кондратьєв, Є.Ю. Красносов, П.П. Михайленко, Ю.В. Олександров, А.Є. Шевченко та ін. Водночас адміністративно-правове регулювання діяльності підрозділів ДСБЕЗ України у межах юридичної науки є, на жаль,

малодослідженим.

Метою статті є висвітлення основних етапів адміністративно-правового регулювання та особливостей їх політико-правових та соціально-економічних чинників формування сучасних підрозділів ДСБЕЗ України

Виклад основного матеріалу. Становлення сучасних підрозділів ДСБЕЗ як правоохоронних інституцій України щодо забезпечення законності в сфері економіки було пов'язано з *революційною добою (1917-1920 рр.)*. Як зауважує Є.В. Горлов, з самого початку радянська влада поставилася досить серйозно до розвитку економічних та господарських відносин [1].

Спочатку, після проголошення радянської влади в колишній Російській імперії ведення боротьби з розкраданням державного та приватного майна, посадовими і господарськими злочинами було покладено на Військово-революційний комітет і його органи на місцях. Після створення 20 грудня 1917 р. Всеросійської надзвичайної комісії (далі – ВНК) вказані завдання було покладено на спеціально утворений в її складі відділ. Український дослідник А. Долгий зазначає, що активну участь у боротьбі з економічними правопорушеннями брали апарати кримінального розшуку міліції, яка в Україні була створена Декретом Раднаркому республіки «Про організацію міліції» від 9 лютого 1919 р. [2, с. 185]. В період відновлення зруйнованої економіки після закінчення громадянської війни діяльність ВНК та міліції полягала в боротьбі з розкраданнями та службовими злочинами [3, с.95].

Запобігання суспільно небезпечним діянням та їх виявленням на території сучасної України того періоду здійснювали підрозділи карного розшуку робітничо-селянської міліції УРСР, яка була створена у 1918 р.

Трохи згодом, у складі підрозділів кримінального розшуку були створені спеціальні групи по боротьбі зі злочинністю в громадському секторі сільського господарства.

Український дослідник Є.В. Горлов стверджує, що становленням сучасної ДСБЕЗ України вважається 1919 р., коли Народний комісаріат внутрішніх справ (далі – НКВС), обстеживши стан існуючої на підприємствах охорони, прийняв рішення про негайну організацію так званої промислової міліції, яка була остаточно сформована у вересні 1920 р. при Головнічній Української Соціалістичної Радянської Республіки (далі – УСРР). Формувалася промислова міліція на договірних засадах. У зв'язку з деякими організаційними структур, промислова міліція була тимчасово скасована у період з квітня 1921 р. до березня 1922 р. після цього відновлена постановою Ради народних комісарів (далі – РНК) «Про організацію міліціонерів охорони заводів, фабрик, радгоспів та інших державних підприємств, що мають важливе місцеве або загальнодержавне значення» від 31 березня 1922 р. й проіснувала до 1930 р. До обов'язків промислового відділу міліції входило забезпечення охорони об'єктів народного господарства (підприємств, установ та організацій), забезпечення громадського порядку на їх території і боротьба з розкраданням та дрібними крадіжками державного і громадського майна [4, с. 36-38].

Через деякий час зусиллями уряду В.І. Леніна було встановлено режим, який більше відповідав економічним відносинам, що були прийнятними для суспільства на той час. Він дістав назву *нової економічної політики*. Початком НЕПу стало прийнята у березні 1921 р. X з'їздом РКП(б) резолюції «Про заміну продовольчого розверстування продовольчих злочинів» [5, с. 50]. У зазначений період відновлення народного господарства та індустріалізації країни набули поширення правопорушення у сфері економічної діяльності. У зв'язку з чим, одним з найбільш пріоритетним напрямком діяльності радянських правоохоронних органів стала боротьба з розкраданням державного, приватного майна, господарськими та службовими злочинами. Отже, складне політичне та економічне становище стало важливою передумовою прийняття рішучих адміністративно-правових та організаційних заходів щодо наведення порядку в країні і забезпечення охорони соціалістичної власності.

Для посилення ефективності адміністративно-правового регулювання господарської діяльності були прийняті: «Інструкція про торгівлю», яка визначала коло осіб, що мали право

займатися торгівлею, Постанова РНК Української Радянської Соціалістичної Республіки (далі – УРСР) «Про фірму» від 26 вересня 1924 р., що встановлювала порядок реєстрації та функціонування фірм, Постанова РНК УРСР «Про торговельний реєстр» від 2 жовтня 1924 р., що покладала обов'язок на всі торговельні та промислові підприємства реєструватися в органах Народного комісаріату зовнішньої торгівлі УРСР [6, с. 156].

В цей час була створена Постійна нарада по боротьбі з бандитизмом при Раднаркомі УСРР, до компетенції якої входило розроблення головних планів охорони державної та громадської власності. До завдань міліції входила охорона фабрик, заводів, мостів, державних установ, радгоспів, продовольчих маршрутів, елеваторів, складів із сільськогосподарською продукцією, лісових багатств. В цей період органи ВНК перетворилися в органи Державного політичного управління, в складі якого було створено економічне управління. До його компетенції входила боротьба за хабарництвом, безгосподарністю, навмисним невиконанням зобов'язань за договорами. Особлива увага приділялася організації та адміністративно-правовому регулюванню боротьби зі злочинами в економічній сфері.

У період НЕПУ на Всеукраїнській нараді працівників НКВС було прийнято постанову «Про діяльність органів міліції» (червень 1924 р.), в якій наголошувалося на основних недоліках та визначалися напрями вдосконалення подальшої роботи міліції, а саме: боротьба з протиправними діями проти власності, розкраданнями, бандитизмом, дезертирством, самогубством, хуліганством, фальшивомонетництвом, спекуляцією та іншими суспільно небезпечними діями. Усі ці завдання стали обов'язком працівників міліції. Крім того, міліціонери здійснювали посилені нагляд за дотриманням правил торгівлі.

13 серпня 1924 р. ВУЦВК і РНК УСРР затвердили Положення «Про Державне політичне управління УСРР», згідно з яким відомство державної безпеки виводилося з підпорядкування НКВС УСРР і утворювалося при РНК УСРР. Одним із провідних підрозділів ДПУ стає економічне відділення (далі – ЕКВ), яке невдовзі було перетворене на економічну частину (далі – ЕКЧ), головними завданнями якого, серед інших, була боротьба з хабарництвом, безгосподарністю, навмисним невиконанням зобов'язань за договорами, пізніше – боротьба зі спекуляцією, службовими й господарськими злочинами [7, с.19].

Разом із цим у середині 1924 р. у структурі карного розшуку створюється активний підрозділ із підрозділами відомчого карного розшуку на місцях, які на договірній основі організовують оперативне обслуговування державних промислових підприємств, елеваторів, складів та інших об'єктів. Функції, покладені на працівників карного розшуку, вже в той час були схожими на функції теперішніх працівників підрозділів ДСБЕЗ України, тобто відомчий розшук був попередником спеціалізованої служби по боротьбі з розкраданнями соціалістичної власності (далі – ВБРСВС), – служби захисту економіки від злочинних посягань (далі – ЗЕЗП), згодом – ДСБЕЗ України.

Наступний період історії розвитку сучасних підрозділів ДСБЕЗ України – передвоєнний (1932-1941 рр.) почався з голоду 1932-1933 рр., який спричинив гостру нестачу продовольства, що призвело до зростання розкрадань, особливо в колгоспах. На боротьбу із вказаним явищем, яке набуло масового характеру, була спрямована постанова ЦВК і РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперації та зміцнення суспільної (соціалістичної) власності» від 7 серпня 1932 р., відповідно до якої до винних у розкраданні застосовувалася вища міра покарання, а також позбавлення волі на строк не менше ніж 10 років із конфіскацією майна.

З 1935 р. одним з найпріоритетніших завдань міліції та підрозділів кримінального розшуку стала боротьба із злочинністю в роздрібній торгівлі, на складах, ринках, а також розслідування справ про спекуляцію, посадові злочини, розкрадання тощо.

Практика адміністративно-правового регулювання, правотворчості та правозастосовної діяльності того часу викликала потребу певної спеціалізації слідчо-оперативних підрозділів міліції. Серед інших обставин це стало передумовою створення в системі Народного комісаріату внутрішніх справ СРСР (далі – НКВС СРСР) самостійної служби по боротьбі з

розкраданням, спекуляцією, хабарництвом та іншими злочинами в сфері економіки.

Із часом, враховуючи масштабність і складність завдань, що стояли перед цими підрозділами, зокрема, необхідності посилення охорони державної власності, постала потреба у створенні спеціального підрозділу з охорони всіх галузей народного господарства. У результаті цього, наказом НКВС СРСР було затверджено Положення «Про організацію в Головному управлінні робітничо-селянської міліції НКВС СРСР відділу по боротьбі з розкраданнями соціалістичної власності і спекуляцією» від 16 березня 1937 р., завдяки якому було остаточно сформовано специфічний правоохоронний підрозділ для боротьби з розкраданням соціалістичної власності в організаціях і установах держторгівлі, споживчої кооперації, заготівельних організаціях і ощадкасах, а також для боротьби зі спекуляцією. Більшість вітчизняних практиків вважають, що саме зі створення ВБРСВС почалася історія ДСБЕЗ України [8].

Варто погодитися з А.Є. Шевченком та Є.Ю. Красноносим, які зауважують, що новостворена служба стала важливим структурним підрозділом республіканських, крайових, обласних Управлінь робітничо-селянської міліції (далі – УРСМ) по боротьбі з розкраданням соціалістичної власності, розслідуванням кримінальних справ щодо злочинних посягань у різних галузях економіки, виробництва, торгівлі, управління, а також здійснення оперативного контролю за діяльністю апаратів Народного комісаріату фінансів, Центросоюзу, Управління ощадкасами Народного комісаріату фінансів і заготівельних організацій (Заготзерно, Заготльон, та ін.), а також підвідомчих їм установ і організацій республіканського і союзного підпорядкування та ведення оперативно-розшукової роботи по злочинах щодо розкрадання соціалістичної власності [9, с. 8]. Як запевняють П.П. Михайленко та Я.Ю. Кондратьєв, там, де не були утворені апарати ВБРСВС, боротьбу з розкраданнями та спекуляцією проводили інші служби міліції (наприклад, кримінальний розшук) [10, с. 108].

ВРСВС, що являли собою новий рід міліцейської служби, на практиці довели переваги спеціалізації в боротьбі зі злочинністю. З 1941 р. до компетенції ВБРСВС було віднесено боротьбу з контрабандою. Працівники ВБРСВС протягом декількох десятиліть здійснювали захист держави й населення від розкрадачів, шахраїв, хабарників, фальшивомонетників у всіх республіках колишнього СРСР.

У період Великої Вітчизняної війни (далі – ВВВ) напрямки та зміст діяльності підрозділів міліції України були значною мірою змінені. Так, в умовах ВВВ ВБРСВС зіткнулися з новими специфічними засобами, методами та формами вчинення господарських та посадових злочинів під час наближення фронту, евакуації, після звільнення окупованих територій, що в певній мірі обумовило зміни в стилі, напрямках і методах роботи ВБРСВС. У зв'язку з вищенаведеним НКВС СРСР 22 червня 1943 р. було видано наказ «Про посилення боротьби з розкрадачами соціалістичної власності і підняття рівня роботи апаратів БРСВС міліції», згідно з яким підрозділи БРСВС мали рішуче посилити боротьбу з розкрадачами, спекулянтами і порушниками правил щодо здійснення валютних операцій [9, с. 9].

Трохи згодом, 22 грудня 1943 р. Державним Комітетом Оборони було прийнято спеціальну постанову «Про посилення боротьби з розкраданням і розбазарюванням продовольчих і промислових товарів», відповідно до якої розгляд цивільних позовів військових частин про відшкодування матеріальних збитків увійшов до зобов'язань військових трибуналів. А згідно зі спеціальною директивою працівники ВБРСВС проводили раптові перевірки, складали відповідні акти при виявленні фактів правопорушень, вели боротьбу з об'ясуваннями та обмірюваннями споживачів [10, с. 110].

У період післявоєнної відбудови, який характеризувався значним поширенням правопорушень у сфері економіки (масштабне розкрадання соціалістичного та колгоспного майна, спекуляція, контрабанда, хабарництво та ін.), Міністерством юстиції СРСР, Міністерством внутрішніх справ СРСР та Генеральною прокуратурою СРСР 15 липня 1946 р. було видано спільний наказ «Про посилення боротьби з хабарництвом», де зазначалося, що органи міліції, прокуратури і суду недостатньо використовують надані їм законом права по

боротьбі з цим небезпечним злочином [3, с. 96]. Вказаний наказ регламентував основні форми і методи боротьби з цим злочином.

Постановою від 13 вересня 1946 р. «Про посилення боротьби зі спекуляцією» Рада Міністрів СРСР зазначала, що органи міліції, прокуратури і суду недостатньо використовують надані їм законом права по боротьбі зі вказаним небезпечним злочином [11].

Згодом, 24 червня 1948 р. наказом МВС СРСР «Про заходи по посиленню боротьби з фальшивомонетництвом» було створено шостий відділ для організації вказаної роботи [12, с. 353-354]. Відповідно до цієї структури було реформовано і службу БРСВС України. На відділі БРСВС поклалися такі завдання: організація боротьби з розкраданнями в державній торгівлі, споживчій кооперації, в постачальницьких і збутових відділах підприємств, у заготівельних і збутових організаціях сільського господарства тощо; організація боротьби зі спекуляцією, хабарництвом, фальшивомонетництвом, приватнопідприємницькою діяльністю та ін.

У період *десталінізації* (50-ті рр.) в черговий раз відбулася реформа правоохоронної системи та зміна структури міліції на місцях, у т.ч. і відділів БРСВС. Відповідно до вказаної реформи було ліквідовано управління міліції, а відділи БРСВС, кримінального розшуку стали самостійними структурними відділами в складі МВС республік, УВС країв та областей.

У вказаний період важливим аспектом в адміністративно-правовому регулюванні діяльності оперативних відділів БРСВС відіграла постанова ЦК КПРС «Про посилення боротьби з розкраданням та розтратами в організації торгівлі, промислової кооперації та місцевої промисловості» від 8 вересня 1955 р., на виконання якої МВС СРСР видало наказ «Про заходи покращення роботи міліції у боротьбі з розкраданням соціалістичної власності та спекуляцією» [3, с. 98].

Наступний період (60-80-х рр. ХХ ст.) позначився черговим удосконаленням адміністративно-правового регулювання діяльності відділів БРСВС. Варто зазначити, що насамперед, це стосувалося вдосконалення засад оперативно-профілактичної діяльності, забезпечення гарантії дотримання законності, конспірації під час здійснення оперативно-розшукових заходів відділів БРСВС. Зокрема, 28 грудня 1960 р. Верховною Радою УРСР був прийнятий Кримінально-процесуальний кодекс (далі – КПК), який надав органам дізнання повноваження на проведення оперативно-розшукових заходів для виявлення ознак злочину і осіб, що його вчинили [13]. Крім того, у 60-ті рр. Верховна Рада СРСР видає ряд указів про посилення кримінальної відповідальності за хабарництво та розкрадання державного і громадського майна в особливо великих розмірах.

Розвиток подальшого адміністративно-правового регулювання діяльності відділів БРСВС, вдосконалення використання їх сил і засобів у боротьбі з економічною злочинністю спричинили прийняття ряду правових та організаційних заходів. Так, у вказаний період була зроблена спроба надати масового характеру участі населення в боротьбі з правопорушеннями на всіх напрямках: створення добровільних народних дружин, товариських судів тощо. Але, як засвідчує практика, громадські формування не в силі замінити професійної роботи підрозділів БРСВС, що поставило на вимогу внесення змін у чинні та видання нових нормативних актів, які регламентували окремі напрями роботи ОВС по лінії БРСВС.

У 80-і рр. в Україні поширюється та зростає багато видів економічних правопорушень, що поставило ряд нових завдань перед підрозділами БРСВС щодо вживання додаткових заходів по їх виявленню, запобіганню, профілактиці та покладанню їм краю. Так, 4 січня 1982 р. МВС СРСР прийняло Наказ «Про положення про управління по боротьбі з розкраданням соціалістичної власності і спекуляцією МВС СРСР», у якому визначалися такі його основні завдання, як: забезпечення неухильного виконання законів та нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання розкраданням, господарським, посадовим та ін. злочинам, віднесених до компетенції служби БРСВС, та на їх розкриття; вдосконалення форм та методів боротьби зі злочинністю, зміцнення зв'язків з громадськістю тощо [3, с. 98]. Вказані завдання визначили структуру БРСВС, а також основні напрями діяльності її підрозділів. Зокрема, приділялася увага організаційним питанням, уперше були надані рекомендації щодо

розподілу оперативних працівників за пріоритетними напрямками з урахуванням професійної підготовки, досвіду роботи та особистих якостей, а також профілактиці злочинів у сфері економіки.

Новий період адміністративно-правового регулювання у діяльності підрозділів БРСВС почався із серпня 1991 р. В цей період було здійснено ряд організаційних та законодавчих заходів щодо реорганізації та зміни правового статусу правоохоронних підрозділів, що вже викривали правопорушення у сфері економіки. Так, у зв'язку з зародженням ринкових відносин та зміною форм власності наказом МВС України «О переименовании служб БХСС, ГУИД ФПУ и специальных перевозок МВД Украины» від 2 вересня 1991 р. Управління боротьби з розкраданнями соціалістичної власності зі спекуляцією було перейменовано в Управління по захисту економіки від злочинних посягань МВС України [14].

Варто відзначити, що у цей же час в Управлінні ЗЕЗП МВС України формуються спеціалізовані підрозділи по боротьбі зі злочинами в кредитно-банківській системі, акціонерних товариствах, товарних біржах, спільних та малих підприємствах, кооперативах та інших об'єктах ринкової економіки. Діяльність вищевказаних об'єктів контролювалося податковим законодавством, за додержанням якого співробітники підрозділів захисту економіки від злочинних посягань встановлювали оперативний нагляд. Як вказує А. Долгий, відповідні структурні зміни були затверджені наказом МВС України «Про затвердження Положення про Головне управління по захисту економіки від злочинних посягань МВС України» від 27 червня 1992 р. [3, с. 97].

Сучасний етап розвитку інституту адміністративно-правового регулювання діяльності підрозділів ДСБЕЗ України було розпочато з прийняттям постанови КМУ «Про утворення Державної служби боротьби з економічною злочинністю» від 5 липня 1993 р. [1], відповідно до якої ДСБЕЗ України стала складовою частиною кримінальної міліції України. Проте зазначена постанова втратила свою чинність у зв'язку з черговим реформуванням центральних органів влади, а тому статус та компетенція підрозділів ДСБЕЗ визначається Наказом МВС України «Про організацію діяльності підрозділів державної служби боротьби з економічною злочинністю Міністерства внутрішніх справ України» від 03 вересня 2012 р. № 769.

Висновки. Таким чином, генеза адміністративно-правового регулювання діяльності підрозділів ДСБЕЗ України має досить складний та тривалий шлях, який об'єктивно відтворює характер та динаміку соціально-економічних, політичних і правових трансформацій українського соціуму у ХХ ст. Проголошення незалежності України та запровадження ринкових відносин призвели до суттєвих змін законодавства та започаткували новий етап реформування та діяльності підрозділів правоохоронних органів щодо боротьби зі злочинами в економічній сфері. Серед створених підрозділів особливе місце займають підрозділи ДСБЕЗ України, що вносить значний вклад у забезпечення правопорядку і державної економічної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Про утворення Державної служби боротьби з економічною злочинністю: Постанова КМУ від 05 липня 1993 р. № 510 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 5. – Ст. 180.
2. Декреты Советской власти: сб. / под ред. Г.Д. Обичкина. – М.: Политиздат, 1967. – Т. 5: 1 января – 31 марта 1919 г. – 1968. – 731 с.
3. Долгий А. Становлення служби боротьби органів внутрішніх справ з економічною злочинністю (історичний огляд) / А. Долгий // Право України. – 1998. – № 5. – С. 95-98.
4. История отечественных органов внутренних дел: [учебник для вузов] / под ред. Р.С. Мулукаева. – М., 2005. – 417 с.
5. Сборник документов по истории уголовного законодательства СССР и РСФСР 1917-1952 гг. / [под ред. И.Т. Голякова]. – М.: Госюриздат, 1953. – 463 с.
6. Історія держави і права України: [підручник для юрид. вищих навч. Закладів і фак.] /

А.Й. Рогожин, М.М. Страхов, В.Д. Гончаренко та ін.] ; За заг. ред. акад. А.Й. Рогожина. – Ч. 2. – К., 1996. – 368 с.

7. Михайленко П.П. Міліція України радянського періоду (1923-1940)/ П.П. Михайленко // Міліція України. – 2003. – № 9. – С. 18-19.

8. Георгінов М.І. Управління державної служби боротьби з економічною злочинністю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://odessa.umvd.gov.ua/struktura/novoe/UDSBEZ.HTM>. – Назва з титул. екрану.

9. Шевченко А.Е. Формирование государственной службы по борьбе с экономической преступностью в Украине (историко-правовые аспекты)/ А.Е. Шевченко, Е.Ю. Красноносков // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – № 1. – С. 7-12.

10. Михайленко П.П. Історія міліції України у документах і матеріалах: У 3 т. / Михайленко П.П., Кондратьєв Я.Ю. – Т. 2: 1917-1945. – 408 с.

11. Богданов С.В. Особенности развития законодательства по борьбе с экономической преступностью в СССР 1945-1953 гг. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.yurclub.ru/docs/criminal/article150.html>. – Назва з титул. екрану.

12. Про заходи по посиленню боротьби з фальшивомонетничеством: Наказ МВС СРСР від 24 червня 1948 р. / История Донецкой милиции. 1917-2000. – Донецк, 2000. – 472 с.

13. Кримінально-процесуальний кодекс від 28 грудня 1960 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1961. – № 2. – Ст. 15.

14. О переименовании служб БХСС, ГУИД ФПУ и специальных перевозок МВД Украины: Приказ МВД Украины от 02 вересня 1991 г. № 378 // Архив УІТ УМВС в Донецькій області, ф.17, спр.8, т.5, арк.1.

Шапгала С.М.

здобувач кафедри економічної безпеки НАВС

УДК 342.922.330.341

ЩОДО АНАЛІЗУ МЕХАНІЗМУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Розглянуто основні загрози економічній безпеці держави, які існують у сучасному суспільстві, та роль державно-правового забезпечення у їх нейтралізації. Визначено механізм організаційно-правового регулювання економічної безпеки та його окремі складові елементи. Проаналізовано нормативну основу організаційно-правового механізму регулювання економічної безпеки.

Ключові слова: економічна безпека, національна безпека, загрози, організаційно-правове регулювання, механізм, державно-правове забезпечення

Рассмотрены основные угрозы экономической безопасности государства, которые существуют в современном обществе, и роль государственно-правового обеспечения в их нейтрализации. Определен механизм организационно-правового регулирования экономической безопасности и его отдельные составляющие. Проанализировано нормативную основу организационно-правового механизма регулирования экономической безопасности.

